

Dumonda Stocker concernent il management da neofitas en il Grischun

Tge dimensiun che la derasaziun da spezias exoticas invasivas – uschenumnadas neofitas invasivas – ha cuntanschì, sa mussa en moda clera gist durant ils ultims dis. Per lung da vias e da binaris, sin terren frestg, en ierts privats, sin areals da firmas sco er sin prads e sin pastgiras flureschan tranter auter la rigera alva (*erigeron annuus*), spezias da saldagens (*solidago spp.*) u siringias da stad (*buddleja davidii*). Mintga planta producescha millis sems e derasa quels tras l'aria. Uschia emprova la planta da garantir sia existenza onns e decennis a la lunga.

La derasaziun svelta da questas plantas è mo in dals motivs, per il qual il cumbat efficaci cunter plantas exoticas invasivas sto esser consequent e permanent. Differentas neofitas fan er donns a la sanadad sco per exempel allergias (p.ex. ambrosia) u donns da la pel sumegliants ad arsas (p.ex. darsvenna giganta). En connex cun projects da construcziun sto plinavant il terren ch'è contaminà cun neofitas vegnir dismiss en moda professiunala u reutilisà al medem lieu. Quai chaschuna medemamain lavur supplementara evitabla. La finala è er dumandada l'agricultura. Ella sto intensivar vinavant sias stentas per tegnair liber da neofitas il terren cultivà.

Il cumbat cunter spezias exoticas invasivas para dad esser quasi infinit. El na pretenda betg mo ina strategia clera ed efficazia, mabain er perseveranza e la cooperaziun da las varts pertutgadas, sco las proprietarias ed ils proprietaris da bains immobigliars – vul dir la Confederaziun, ils chantuns, las vischnancas, instituziuns da dretg public, interpresas e personas privatas. En vista a la derasaziun cleramain visibla paran las mesiras actualas dad esser insuffizientas. Sin plaun federal datti perquai per il mument stentas da reglar da nov il cumbat efficaci en la lescha.

Tenor l'Ordinaziun davart l'utilisaziun d'organismes en l'ambient (OLEAmb) èn ils chantuns obligads da prender per mauns l'organisaziun e la coordinaziun dal cumbat cunter neofitas invasivas e da procurar per in management da neofitas efficaci. Per quest motiv As faschain nus las suandantas dumondas:

1. Co giuditgescha la Regenza la situaziun actuala ed il potenzial da donns da neofitas invasivas en il Grischun?
2. Tge fa il chantun per franar la derasaziun nuncontrollada da neofitas invasivas – sco per exempel la rigera alva u spezias da saldagens?
3. Co sa preschenta concretamain la strategia efficazia da la Regenza per cumbatter a vista mesauna cunter las neofitas (management da neofitas)?

Cuira, ils 27 d'avust 2021

Stocker, Hefli, Lamprecht, Atanes, Baselgia-Brunner, Brandenburger, Brunold, Buchli-Mannhart, Cahenzli-Philipp, Caluori, Cantieni, Caviezel (Cuira), Censi, Crameri, Degiacomi, Della Cà, Deplazes (Rabius), Dürler, Favre Accola, Florin-Caluori, Geisseler, Gort, Hitz-Rusch, Horrer, Hug, Kasper, Kienz, Kunfermann, Loepfe, Märchy-Caduff, Michael (Donat), Müller (Favugn), Natter, Niggli-Mathis (Grüsch), Papa, Paterlini, Preisig, Ruckstuhl, Salis, Schutz, Schwärzel, Tanner, Thomann-Frank, Ulber, von Ballmoos, Widmer-Spreiter (Cuira), Wieland, Adank-Arioli, Büsser, Costa